

**UCHWAŁA NR XIII/66/2024
RADY MIASTA LUBAŃ**

z dnia 30 grudnia 2024 r.

**w sprawie uchwalenia Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Lubaniu na 2025 rok**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t. j. Dz. U. z 2024 r., poz. 1465 ze zm.) i art. 4¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t. j. Dz. U. z 2023 r., poz. 2151) oraz art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t. j. Dz. U. z 2023 r., poz. 1939 ze zm.) Rada Miasta Lubań uchwala, co następuje:

§ 1. Uchwala się Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Lubaniu na 2025 rok, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta Lubań.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Miasta

Witold Chojnacki

Załącznik do
Uchwały Nr XIII/66/2024
Rady Miasta Lubań
z dnia 30 grudnia 2024 r.

**MIEJSKI PROGRAM
PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW
ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA
NARKOMANII W LUBANIU NA 2025 ROK**

I. UZASADNIENIE WPROWADZENIA PROGRAMU

Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Lubaniu na 2024 rok jest dokumentem wyznaczającym cele oraz sposoby rozwiązywania problemów alkoholowych, narkomanii i związanych z tymi sferami życia problemów rodzinnych i społecznych na terenie miasta Lubań. Elementem programu jest również edukacja w zakresie uzależnień behawioralnych. Niniejszy dokument stanowi kontynuację działań prowadzonych w latach ubiegłych oraz stanowi integralną część Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Miejskiej Lubań na lata 2017-2025. Zgodnie z art. 4¹ ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r., poz. 2151) do zadań własnych gminy należy prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych. Zadania te w szczególności obejmują:

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu;
2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie;
3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych;
4. Wspieranie działalności instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych
5. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego;
6. Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.

Według art. 4¹ ust. 2 cytowanej ustawy, realizacja ww. zadań prowadzona jest w postaci Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, uchwalonego przez Radę Miasta.

Zgodnie z art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 r. poz. 1939 ze zm.) do zadań własnych gminy należy przeciwdziałanie narkomanii, które obejmuje:

1. Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem;
2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej;
3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo-rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych;
4. Wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii;
5. Pomoc społeczną osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.

Według art. 10 ust. 2 cytowanej ustawy, realizacja zadań prowadzona jest w ramach programu, o którym mowa w art 4¹ ust 2 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Lubaniu na 2025 rok został opracowany zgodnie z celami określonymi w Narodowym Programie Zdrowia oraz potrzebami występującymi na terenie miasta.

II. PODSTAWY PRAWNE OPRACOWANIA PROGRAMU

Kierunki działań zawarte w programie są zgodne z Narodowym Programem Zdrowia na lata 2021-2025. Do wiążących aktów prawnych należą:

1. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r., poz. 2151),

- 2.Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t. j. Dz. U. z 2023 r., poz. 1939 ze zm.),
- 3.Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t. j. Dz. U. z 2024 r., poz. 1673),
- 4.Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2024 r. , poz. 1283 ze zm.).

3. DIAGNOZA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH NA TERENIE MIASTA LUBAŃ

W 2024 roku Fundacja Rozwoju Pozytywnych Inicjatyw przeprowadziła na terenie miasta Lubań diagnozę problemów społecznych w zakresie dostępności i zażywania substancji psychoaktywnych oraz uzależnień behawioralnych.

Badania zostały przeprowadzone na przełomie września i października 2024 roku. W badaniu łącznie wzięło udział 750 osób (318 mieszkańców, 432 uczniów z szkół podstawowych – kl. IV-VIII). Poniżej wnioski wysunięte na podstawie otrzymanych wyników:

3.1 . DOROŚLI MIESZKAŃCY

3.1.1. ALKOHOL:

Większość mieszkańców spożywa alkohol umiarkowanie lub rzadko, co może wskazywać na zdrowe podejście do spożywania alkoholu w społeczności. Największa grupa respondentów (20.44%), którzy deklarują spożywanie alkoholu 1-3 razy do roku, potencjalnie wskazuje na społeczny kontekst picia, np. podczas świąt czy specjalnych okazji. Podobna, stosunkowo duża grupa osób (18.24%) pije 2-3 razy w miesiącu, co również wpisuje się w ramy umiarkowanego spożycia. Znaczący odsetek respondentów (13.52%) stwierdza, że nigdy nie pije alkoholu, co może odzwierciedlać osobiste wybory zdrowotne lub kulturowe preferencje przeciwko spożywaniu alkoholu.

Mniejsza grupa osób deklaruje spożywanie alkoholu częściej, z 4.40% pijących powyżej czterech razy w tygodniu i 2.83% pijących codziennie. Te dane wskazują na grupę, która może być w większym ryzyku problemów związanych z alkoholem, w tym możliwość rozwijania uzależnienia.

Wyniki badania pokazują, że największa grupa respondentów (26.10%) preferuje bardzo niskoprocentowe alkohole, takie jak piwa smakowe czy słabe drinki. Może to wskazywać na trend wśród mieszkańców do wybierania lżejszych opcji alkoholowych, co może być postrzegane jako zdrowszy lub bardziej umiarkowany wybór.

Kolejną popularną grupą są osoby, które preferują mocniejsze alkohole takie jak wódka, whisky, rum, tequila, nalewki, likiery, gin, czy koniak, stanowiące 20.13% ankietowanych. To wskazuje na znaczącą część populacji, która wybiera alkohole o wyższej zawartości alkoholu, co może wiązać się z większym ryzykiem nadużyć alkoholowych.

Piwo, zarówno ciemne jak i jasne, jest preferowane przez 17.30% respondentów, co odzwierciedla popularność piwa jako napoju społecznego i powszechnego wyboru w różnych ustawieniach.

Wino, miód pitny oraz szampan są wybierane przez 12.58% ankietowanych, podkreślając ich popularność jako opcji spożywanych podczas posiłków lub specjalnych okazji.

Napoje takie jak drinki i aperitify są najczęściej wybierane przez 11.01% respondentów, co może sugerować preferencje dla bardziej złożonych lub sezonowych wyborów alkoholowych.

Warto również zauważyć, że 12.89% respondentów deklaruje całkowitą abstynencję od alkoholu, co stanowi znaczący segment populacji i podkreśla różnorodność podejść do spożywania alkoholu. Preferencje mieszkańców w zakresie wyboru napojów alkoholowych ujęto w poniższym zestawieniu tabelarycznym.

3.1.2. NIKOTYNA:

Badania wyraźnie wskazują, że większość mieszkańców Lubania (69.50%) nie pali papierosów wcale, co może świadczyć o skuteczności lokalnych działań prewencyjnych lub silnych normach

społecznych przeciwdziałających paleniu. Stanowi to pozytywny sygnał dla zdrowia publicznego, podkreślający efektywność kampanii antynikotynowych oraz możliwe zmiany w postawach społecznych dotyczących palenia.

Osoby palące nałogowo stanowią 21.38% populacji, co wskazuje na grupę, która może wymagać szczególnego wsparcia w formie programów rzucania palenia oraz dalszej edukacji na temat szkód zdrowotnych spowodowanych paleniem. Działania te mogą obejmować zarówno interwencje medyczne, jak i wsparcie psychologiczne, aby skutecznie pomagać osobom zmagającym się z uzależnieniem od nikotyny.

Grupa okazjonalnych palaczy (9.12%) również wymaga uwagi, ponieważ choć ich palenie nie jest regularne, mogą oni doświadczać trudności w całkowitym zaprzestaniu palenia, zwłaszcza w sytuacjach społecznych lub stresujących. Dostarczenie informacji o metodach redukcji szkód oraz wsparcie w rzucaniu palenia również dla tej grupy może przyczynić się do zmniejszenia ogólnego odsetka palaczy w społeczności.

Dane z ankiety wskazują na różnorodność w zwyczajach palenia wśród mieszkańców, które rozkładają się na szerokim spektrum konsumpcji tytoniu. Największa grupa respondentów (29.90%) pali papierosy okazjonalnie, głównie podczas spotkań towarzyskich lub imprez, co może wskazywać na społeczną naturę palenia w tej społeczności.

Osoby palące około jednej paczki dziennie (25.77%) stanowią drugą co do wielkości grupę, co sugeruje regularne zaangażowanie w palenie, potencjalnie wskazujące na uzależnienie. Te osoby mogą być głównymi odbiorcami programów rzucania palenia, oferujących wsparcie i narzędzia niezbędne do przezwyciężenia nałogu.

Mniejsze grupy palaczy codziennie wypalających około połowy paczki (18.56%) lub mniej niż pół paczki (14.43%) wykazują umiarkowane spożycie, które może być łatwiejsze do ograniczenia lub zaniechania z odpowiednim wsparciem i motywacją.

Najmniejsze liczby odpowiedzi pochodzą od osób palących więcej niż dwie paczki dziennie, włączając w to 2.06% osób palących powyżej trzech paczek oraz 1.03% około trzech paczek dziennie, co jest zdecydowanie związane z wysokim ryzykiem poważnych problemów zdrowotnych.

W związku z powyższym, kolejne pytanie w ramach ankiety dotyczyło obserwowanych przez respondentów skutków zdrowotnych, które wynikają z palenia papierosów. Najbardziej występującym objawem są drgawki; 87.63% respondentów nigdy ich nie doświadczyło, co może sugerować, że jest to mniej powszechny skutek palenia papierosów. Zaburzenia widzenia i nudności są również rzadko zgłaszane i odpowiednio 76.29% oraz 64.95% respondentów nigdy nie doświadczyła tych objawów, co może wskazywać na ich mniejsze powiązanie z paleniem papierosów lub ich rzadsze występowanie. Natomiast zawroty głowy, problemy z zasypianiem oraz problemy z koncentracją były zgłaszane częściej. Zawroty głowy nigdy nie wystąpiły u 54.64% osób, ale 36.08% doświadczyło ich rzadko, a 9.28% często, co może wskazywać na bezpośredni wpływ palenia na układ nerwowy i krążeniowy. Bóle głowy są najczęściej zgłaszanym problemem, 41.24% odczuwało je rzadko, a 16.49% często. Jest to objaw, który może być bezpośrednio związany z efektami nikotyny na naczynia krwionośne i ciśnienie krwi.

3.1.3. E-PAPIEROSY:

Analiza danych pokazuje, że większość respondentów (59.75%) nigdy nie używała e-papierosów, co może wskazywać na obawy zdrowotne lub brak zainteresowania tymi urządzeniami. Jednakże, znaczna liczba osób (29.87%) próbowała e-papierosy więcej niż raz, a 10.38% użyła ich tylko jeden raz. Te dane mogą sugerować, że e-papierosy są postrzegane jako alternatywa dla tradycyjnych papierosów lub jako nowość, którą warto było przetestować.

Wiek pierwszego użycia e-papierosów waha się od młodszych lat po wiek dorosły, z największą liczbą osób próbujących ich w wieku 17 lat (10.94%). Popularnym wiekiem inicjacji jest również 35 i 38 lat. Rozkład ten pokazuje, że e-papierosy przyciągają zarówno młodsze, jak i starsze pokolenia, potencjalnie ze względu na postrzegane niższe ryzyko zdrowotne w porównaniu do tradycyjnych papierosów lub jako metoda rzucania palenia.

Obecnie mniejszy odsetek respondentów (26.56%) używa e-papierosów, co wskazuje, że nie stały się one dominującym sposobem palenia wśród ankietowanych. Większość (73.44%) nie używa e-

papierosów, co może wynikać z różnych przyczyn, takich jak preferencje osobiste, obawy zdrowotne lub satysfakcja z tradycyjnych metod palenia.

Większość osób używających e-papierosów rzadko doświadcza negatywnych skutków zdrowotnych, takich jak zawroty głowy, bóle głowy czy nudności. Jednakże część respondentów doświadcza tych objawów częściej, co może wskazywać na potencjalne ryzyko zdrowotne związane z używaniem e-papierosów. Około 35.53% respondentów wskazało, że ich rodzina lub znajomi sugerowali, że e-papierosy mogą być zdrowszą alternatywą dla tradycyjnych papierosów. To może odzwierciedlać powszechne postrzeganie e-papierosów jako mniej szkodliwej opcji, co jest wspierane przez niektóre badania sugerujące niższe stężenie szkodliwych substancji w porównaniu do tradycyjnego palenia.

Rozkład odpowiedzi zaprezentowano w poniższym zestawieniu. Większość, czyli 39.94%, nie zgadza się z tym stwierdzeniem lub nigdy nie słyszała takich sugestii od rodziny lub znajomych. To może wskazywać na sceptycyzm lub brak przekonania co do bezpieczeństwa e-papierosów, co może być wynikiem braku jednoznacznych dowodów naukowych lub negatywnych informacji medialnych dotyczących e-papierosów. 24.53% respondentów miało trudności z jednoznacznym ustosunkowaniem się do tej kwestii, co może sugerować niepewność co do dostępnych informacji lub zróżnicowane opinie wśród bliskich.

3.1.4. NARKOTYKI

Z przeprowadzonych badań wynika, że większość ankietowanych (63.52%) nigdy nie miała do czynienia z narkotykami i nie planuje tego zrobić, co jest oznaką wysokiej świadomości ryzyka związanego z ich stosowaniem. Jednakże, istnieje znacząca mniejszość, która próbowała narkotyków przynajmniej raz (13.52%) lub kilka razy (19.81%), a 3.14% ankietowanych nadal je zażywa. To wskazuje na konieczność kontynuacji działań prewencyjnych i wsparcia dla osób, które mogą mieć problemy związane z narkotykami. Marihuana jest najczęściej stosowanym narkotykiem wśród respondentów, 34.28% osób deklaruje jej używanie. Jest to zgodne z globalnymi trendami, gdzie marihuana często jest najbardziej dostępnym i społecznie akceptowanym narkotykiem. Amfetamina i kokaina są mniej powszechne, odpowiednio 9.75% i 5.03%, co może odzwierciedlać ich wyższą cenę i mniejszą dostępność, a także percepcję większego ryzyka. Użycie mefedronu, tzw. "dopalaczy" i heroiny jest znacznie mniejsze, co wskazuje na ich marginalną rolę w kontekście lokalnym.

W dalszej części badania, jako zamknięcie tematu uzależnień od substancji psychoaktywnych, respondenci proszeni byli o wyrażenie opinii na temat poglądów dotyczących mitów oraz stereotypów w tym obszarze tematycznym.

Przekonania na temat zdrowia i uzależnień:

1. Alkohol w trudnych sytuacjach: Większość respondentów (80.19%) nie zgadza się z twierdzeniem, że alkohol pomaga w trudnych sytuacjach, co wskazuje na ogólnie negatywne postrzeganie roli alkoholu w radzeniu sobie ze stresem.

2. Uzależnienie od alkoholu i nikotyny: Większość uważa, że można uzależnić się od alkoholu (56.29%) oraz nikotyny (66.67%). To pokazuje wysoki poziom świadomości na temat ryzyka uzależnienia od tych substancji.

3. Relaksacja przez palenie: Opinie są podzielone; mniej niż połowa (24.53%) zgadza się, że papierosy pozwalają się zrelaksować, podczas gdy 50% nie zgadza się z tym stwierdzeniem.

4. Legalizacja miękkich narkotyków: Większość (55.35%) nie zgadza się z legalizacją miękkich narkotyków, co może odzwierciedlać obawy społeczne związane z legalizacją narkotyków i ich wpływem na społeczeństwo.

5. Bezpieczne używanie narkotyków: Zdecydowana większość (66.98%) nie zgadza się, że można bezpiecznie używać narkotyków, co wskazuje na powszechną świadomość potencjalnych szkód.

6. Szkodliwość palenia i picia alkoholu: Znacząca większość (88.68% dla palenia, 83.96% dla picia alkoholu) uznaje te czynności za szkodliwe, co pokazuje ogólną świadomość negatywnego wpływu tych substancji na zdrowie.

7. Stygmatyzacja użytkowników: Około 74.84% i 71.70% nie zgadza się z twierdzeniem, że tylko ludzie niezaradni sięgają po alkohol lub narkotyki, co sugeruje, że społeczeństwo nie widzi prostego związku między brakiem zaradności a używaniem substancji.

3.1.5. UZALEŻNIENIA BEHAWIORALNE

Kolejne pytania zawarte w kwestionariuszu ankiety dotyczyły tematu uzależnień behawioralnych.

Tylko 29.87% respondentów stwierdziło, że zna pojęcie uzależnień behawioralnych, podczas gdy większość (70.13%) nie jest zaznajomiona z tym terminem. Wskazuje to na brak powszechnej świadomości na temat tego typu uzależnień, co może utrudniać ich identyfikację i skuteczne radzenie sobie z nimi. W ramach zgłębienia tematu, respondenci zostali poproszeni o wyrażenie zdania, czy odczuwają wewnętrzny przymus lub silne pragnienie kontynuowania określonych czynności:

–**Korzystanie z telefonu komórkowego:** 51.27% respondentów przyznało, że często odczuwa przymus korzystania z telefonu, co wskazuje na potencjalne uzależnienie od tej technologii, będące jednym z najczęstszych uzależnień behawioralnych.

–**Korzystanie z komputera i Internetu:** Około 37.78% respondentów odczuwa potrzebę korzystania z komputera i Internetu, co może wskazywać na związek z pracą, nauką lub rozrywką, ale jednocześnie na ryzyko uzależnienia od Internetu.

–**Zdrowe odżywianie:** Prawie połowa respondentów (46.01%) odczuwa potrzebę zachowania zdrowych nawyków żywieniowych, co niekoniecznie jest uzależnieniem, ale może wskazywać na presję społeczną lub osobistą w zakresie utrzymania zdrowego stylu życia.

–**Granie w gry komputerowe/video:** Tylko 13.92% respondentów odczuwa przymus grania w gry komputerowe lub video, co może sugerować, że uzależnienie od gier nie jest tak powszechne wśród ankietowanych.

–**Zakupy i hazard:** Znacząca większość respondentów (70.16% dla zakupów i 93.97% dla hazardu) nie odczuwa przymusu wykonywania tych czynności, co sugeruje, że uzależnienie od zakupów i hazardu jest rzadkością w tej grupie.

–**Inne czynności:** Około 17.00% respondentów wymieniło inne czynności, co może obejmować różne aktywności, w których mogą występować cechy uzależnień behawioralnych.

Aż 78.91% respondentów zna osobę, którą uważa za uzależnioną od telefonu komórkowego. To najwyższy odsetek spośród wszystkich uzależnień, co wskazuje na powszechność tego problemu w społeczeństwie lokalnym. Kolejnym powszechnie dostrzeganym uzależnieniem jest korzystanie z komputera i Internetu – 63.43% respondentów zna osoby uzależnione od tych technologii. To potwierdza, że uzależnienia technologiczne są szeroko rozpowszechnione. Około 62.09% respondentów zauważyło uzależnienie od gier komputerowych lub wideo w swoim otoczeniu, co może wskazywać na problematyczną częstotliwość grania w gry wśród bliskich osób.

Około 37.13% respondentów zna osoby, które mogą być nadmiernie zaabsorbowane zdrowym odżywianiem. Chociaż zdrowe odżywianie jest korzystne, zbyt duża obsesja na jego punkcie może wskazywać na ortoreksję – zaburzenie polegające na nadmiernym skupieniu na zdrowej diecie. Uzależnienie od robienia zakupów dostrzega 49.35% respondentów, co sugeruje, że kompulsywne zakupy mogą być obecne wśród części lokalnej społeczności. 36.48% respondentów zna osoby uzależnione od hazardu, co podkreśla, że problem ten dotyka istotnej części lokalnej społeczności, mimo że występuje rzadziej niż uzależnienia technologiczne. Około 26% respondentów wskazało inne czynności jako potencjalne uzależnienia. Może to obejmować różne zachowania, które w oczach respondentów wydają się być kompulsywne lub nadmierne.

W tej części ankiety respondenci zostali również zapytani o cel, w związku z którym sięgają najczęściej po nowe technologie:

–**Komunikowanie się przez komunikatory:** Najczęstszym zastosowaniem urządzeń elektronicznych jest komunikowanie się przez komunikatory, co zadeklarowało 78.30% respondentów. Wskazuje to na dominującą rolę technologii w podtrzymywaniu kontaktów społecznych.

–**Sprawdzanie poczty e-mail:** Drugim najczęstszym zastosowaniem jest sprawdzanie poczty e-mail (73.27%), co może świadczyć o tym, że urządzenia elektroniczne są istotnym narzędziem pracy oraz komunikacji formalnej.

–**Poszukiwanie informacji:** Znacząca część respondentów (66.04%) korzysta z urządzeń w celu poszukiwania informacji, co wskazuje na ich rolę w dostępie do wiedzy i bieżących informacji.

–**Dokonywanie zakupów:** Zakupy online są popularne wśród respondentów, z 66.98% korzystających z tej funkcji, co podkreśla rosnącą rolę e-commerce w życiu codziennym.

–**Korzystanie z serwisów społecznościowych oraz słuchanie muzyki i oglądanie filmów:** Około 61.95% i 60.69% respondentów korzysta z urządzeń do serwisów społecznościowych oraz do rozrywki (muzyka, filmy), co wskazuje na ich duże znaczenie w kontekście rozrywki i interakcji społecznych.

–**Inne popularne zastosowania:**

–**Nauka:** Ponad jedna trzecia (34.91%) używa urządzeń elektronicznych do nauki, co podkreśla ich znaczenie jako narzędzia edukacyjnego.

–**Przeglądanie portali informacyjnych:** 55.97% osób korzysta z urządzeń, aby być na bieżąco z wiadomościami, co sugeruje, że Internet jest ważnym źródłem informacji o świecie.

–**Przeglądanie forów i czatów:** Fora internetowe (25.79%) i czaty (14.15%) są mniej popularne, co może wskazywać na zmianę preferencji użytkowników w kierunku bardziej nowoczesnych platform społecznościowych.

–**Gry on-line:** Około 16.98% respondentów korzysta z urządzeń do gier online, co świadczy o umiarkowanym zainteresowaniu tą formą rozrywki.

Większość respondentów (60.69%) nie zaniedbała obowiązków z powodu korzystania z sieci, co może świadczyć o umiejętności zarządzania czasem spędzonym online lub o umiarkowanym korzystaniu z Internetu. 23.58% respondentów (75 osób) przyznało, że zdarzyło im się zaniedbać obowiązki, znajomych lub rodzinę z powodu utraty poczucia czasu podczas przebywania w sieci. To wskazuje na potencjalne ryzyko nadmiernego angażowania się w aktywności online, co może prowadzić do zaniedbywania obowiązków społecznych lub rodzinnych. 15.72% respondentów miało trudności z jednoznaczną odpowiedzią, co może oznaczać, że czasem trudno jest im ocenić, czy faktycznie ich czas spędzony online wpływa negatywnie na ich obowiązki. Może to również sugerować pewną świadomość problemu, ale brak jednoznacznych konsekwencji w ich codziennym życiu.

–Większość respondentów (78.93%) odpowiedziała, że nie korzystałaby z Internetu bez przerwy, nawet gdyby miała taką możliwość. Wynik ten może wskazywać na świadomość konieczności ograniczania czasu online oraz na potrzebę równoważenia go z innymi aktywnościami życiowymi. 7.23% ankietowanych zadeklarowało, że skorzystałoby z możliwości ciągłego dostępu do Internetu. Jest to stosunkowo niski odsetek, ale może sugerować grupę osób, która jest szczególnie podatna na intensywne korzystanie z technologii, co może zwiększać ryzyko uzależnienia. Natomiast 13.84% respondentów miało trudności z odpowiedzią. Ta grupa może odzwierciedlać osoby, które czasem mogą korzystać z Internetu intensywnie, ale równocześnie zdają sobie sprawę z potrzeby ograniczeń.

– Około połowa respondentów (50.48%) próbowała ograniczyć korzystanie z telefonu komórkowego, co wskazuje na wysoką świadomość potencjalnego problemu uzależnienia od tego urządzenia. Z kolei 49.52% nie podjęło takich prób, co może oznaczać, że albo nie odczuwają potrzeby ograniczeń, albo nie dostrzegają nadmiernego korzystania jako problemu.

Podobny rozkład odpowiedzi (47.40% próbujących ograniczyć i 52.60% niepodjęających prób) sugeruje, że wielu respondentów dostrzega intensywne korzystanie z Internetu i komputera jako potencjalne wyzwanie, ale nie jest to problem tak powszechny jak w przypadku telefonu. Około 42.52% respondentów próbowało ograniczyć czas poświęcony na gry, podczas gdy większość (57.48%) nie podejmowała takich prób. Wynik ten może wskazywać, że gry komputerowe są mniej problematyczne dla większości osób, choć pozostają istotnym problemem dla znacznej mniejszości. Mniej osób (37.67%) próbowało ograniczyć zakupy, co może sugerować, że zakupy są postrzegane jako mniej problematyczne, choć część osób dostrzega w nich potencjalne ryzyko uzależnienia.

Tylko 15.65% respondentów próbowało ograniczyć inne czynności, co sugeruje, że są one uznawane za potencjalnie mniej uzależniające lub trudne do kontrolowania.

3.2. UCZNIOWIE

3.2.1 ALKOHOL:

Pierwszy blok pytań w niniejszej ankiecie dotyczył problemu alkoholowego. Wyniki wskazują, że 23.44% respondentów spróbowało piwa, co czyni je najczęściej wybieranym napojem alkoholowym przez młodzież. Większość respondentów (76.56%) deklaruje, że nigdy nie spożywała alkoholu, co może być pozytywnym efektem działań profilaktycznych i wzrostu świadomości na temat zdrowia. Dane sugerują, że wśród młodych osób picie alkoholu może być postrzegane jako element integracji społecznej, szczególnie w sytuacjach towarzyskich. Warto podkreślić, że inicjacja alkoholowa zwykle wiąże się z ciekawością, presją rówieśniczą lub dostępnością alkoholu w otoczeniu. Działania profilaktyczne powinny skupić się na edukacji o skutkach zdrowotnych spożywania alkoholu, szczególnie w młodym wieku.

Istotne jest także wzmacnianie umiejętności odmawiania i promowanie alternatywnych sposobów spędzania czasu wolnego, które nie wymagają obecności alkoholu.

Należy zwrócić uwagę na bardzo wczesny wiek inicjacji alkoholowej, według zebranych wyników badań, wśród uczniów szkół podstawowych miała ona najczęściej miejsce przed ukończeniem 9 roku życia lub między 10, a 12 rokiem życia. Tak wczesna inicjacja alkoholowa stanowi problem, na który należy zwrócić uwagę przy projektowaniu działań profilaktycznych adresowanych do młodej grupy odbiorców. Najczęściej uczniowie pierwszy raz próbowali alkoholu w domu. Wskazuje to na to, że inicjacja alkoholowa często dzieje się z przyzwolenia rodziców i konieczne są działania profilaktyczne obejmujące także grupę rodziców. Sytuacje wakacji i imprez są również szczególnie częstym miejscem inicjacji alkoholowej, co potwierdzają badania ogólnopolskie i szczególnie w przypadku sytuacji wakacyjnych warto organizować działania profilaktyczne połączone półkoloniami i koloniami, aby profilaktyka sprzęgła się w czasie z potencjalną inicjacją.

3.2.2. NARKOTYKI

W kolejnej części badania małoletni dopytywani byli o przyjmowanie innych substancji uzależniających, takich jak: marihuana, środki nasenne, uspokajające. Większość respondentów (98%) wskazała, że nigdy nie przyjmowała wyżej wymienionych substancji. 2% uczniów wskazała na przyjmowanie marihuany.

W ramach badania poszukiwano również odpowiedzi na pytanie, dlaczego młodzi ludzie sięgają po raz pierwszy po alkohol oraz narkotyki. Respondenci jednoznacznie wskazali, że głównym powodem sięgania po alkohol jest chęć zaimponowania w środowisku rówieśniczym. Chęć dorównania grupie, obawa przed wykluczeniem okazuje się być wiodącym motorem do sięgania po używki, które są dla młodzieży zabronione. Młodemu człowiekowi bardzo zależy na akceptacji ze strony kolegów i z obawy przed wyśmianiem, za namową rówieśników, sięga po pierwsze piwo czy drinka. Taką odpowiedź zaznaczyło aż 59 % ankietowanych. Kolejnym przyczyną, która wysuwa się na pierwszy plan są problemy osobiste młodzieży. Powyższą odpowiedź wskazało 34 % uczniów. Młodzi ludzie bardzo często traktują alkohol jako panaceum na swoje smutki i problemy. Skoro jestem nieśmiały, dodam sobie odwagi i pewności siebie, wypijając piwo. Alkohol rozluźnia, daje poczucie swobody i radości, dlatego wiele nastolatków sięga po etanol w przypadku kłopotów z rodzicami (3% badanych uczniów). Należy także przytoczyć odpowiedź młodzieży, która wskazuje na powód sięgania po alkohol z uwagi na występującą modę i szeroko pojęty wpływ reklamy. Tę odpowiedź wybrało również 3% uczniów. Postawy wobec alkoholu kształtują także media i spoty reklamowe, które promują filozofię życia koncentrującą się na maksymalizowaniu uczucia przyjemności. Alkohol zaczyna się kojarzyć młodym ludziom z zabawą, radością, fajnym sposobem na spędzenie wolnego czasu i brakiem jakichkolwiek problemów. W przypadku narkotyków młodzież równomiernie rozłożyła swoje poglądy na prawie wszystkie z wypisanych odpowiedzi. Z podanych wyników można wybrać jedną kluczową przyczynę, którą jest zaimponowanie w środowisku. Tę odpowiedź wybrało 77% uczniów. Kolejne dwie najbardziej popularne to z powodów panującej mody (14%) oraz trudności w nauce (9%).

Z opinii uczniów wynika, że młodzi ludzie sięgają najczęściej po raz pierwszy po alkohol na spotkaniach z rówieśnikami (76%) w tym na dyskotekach (70%) w klubie i kawiarni (40%) Rządziei

na uroczystościach rodzinnych (53%), z okazji dobrze napisanej klasówki (50%), bez okazji (48%) i z braku zajęć (33%). Narkotyki młodzież najczęściej zażywa na imprezach sportowych (58%). Rzadziej w chwilach bezradności (40%), czy bez okazji (36%), na spotkaniach z rówieśnikami (32%), w klubie/kawiarni (28%) lub na uroczystościach rodzinnych (22%).

Kolejne zbiorcze pytanie odnośnie narkotyków i alkoholu miało na celu poznanie opinii badanych uczniów na temat wymienionych poglądów. W tabeli wyszczególniono odpowiednio dobrane sformułowania. Młodzież miała dokonać oceny związanej z tym czy zgadzają się z wybraną opinią czy też nie. Mogli także wskazać, iż nie mają swojego określonego zdania w przypadkach powyższych stwierdzeń. Spośród poglądów, które opiniowali respondenci do analizy wyłowiono trzy najczęściej wskazywane. Młodzież zgadza się z pojęciem, iż od alkoholu i narkotyków można się uzależnić. Taką odpowiedź wybrało odpowiednio 100% i 97% uczniów. Jednocześnie zgadzają się także z faktem, że alkohol w dzisiejszych czasach należy umieć spożywać. To trzecia wśród popularnych odpowiedzi, w stosunku do której badana młodzież wyraziła swoją aprobatę (77% ogółu odpowiedzi). Ankietowani sądzą, iż po alkohol i narkotyki sięgają ludzie niezaradni życiowo (47% uczniów). Nie zgadzają się również z faktem, że warto sięgać po narkotyki (70% odpowiedzi), alkohol pomaga w trudnych sytuacjach (70% odpowiedzi), picie alkoholu jest nieszkodliwe (78% wskazań). Jednocześnie uważają, że w młodości należy spróbować wszystkiego (77% odpowiedzi). Respondenci nie mają zdania co do tego czy należy w prawie polskim. zalegalizować narkotyki typu miękkiego (68% odpowiedzi). Nie mają zdania w przypadku określenia, iż można w sposób bezpieczne używać narkotyki (92% odpowiedzi).

Wszelkie uzyskane w tym obszarze wyniki wskazują na potrzebę prowadzenia szeroko rozumianej profilaktyki dostosowanej do potrzeb młodzieży. Celem podejmowanych działań powinno być promowanie zdrowego stylu życia, opóźnienie wieku inicjacji alkoholowej. Ważne jest także rozwijanie umiejętności pozwalających radzić sobie z trudnymi sytuacjami stresowymi. Realizatorami działań poza rodzicami powinni być nauczyciele wspierani przez psychologów i pedagogów szkolnych a terenem tych działań szkoła i inne miejsca, w których młodzież spędza czas. Spożycie alkoholu czy narkotyków nie może być rytuałem wprowadzającym w dorosłe życie. Problem alkoholizmu wśród młodzieży jest poważnym problemem społecznym, tym bardziej, że ilość spożywanego przez młodych ludzi alkoholu systematycznie wzrasta, obniża się wiek inicjacji alkoholowej i rośnie ilość pijących dziewcząt.

3.2.3. PAPIEROSY I E-PAPIEROSY:

Zrealizowane dotychczas badania wśród dzieci i młodzieży pokazują, że palenie papierosów jest nieco mniej powszechne niż sięganie po alkohol, jednak również stanowi poważny problem wymagający podejmowania stanowczych i systematycznych działań profilaktycznych. Dane dotyczące palenia papierosów przez młodych ludzi są niepokojące - połowa uczniów 15-16 letnich paliła papierosy (49,9%).

Palenie papierosów zaczyna się od eksperymentowania, najczęściej w grupie rówieśniczej, a prowadzi do fatalnych w skutkach zdrowotnych nałogu. Wyzwaniem w zakresie działań profilaktycznych stały się również zyskujące w ostatnim czasie na popularności papierosy elektroniczne. Są one postrzegane jako mniej szkodliwe, dlatego młodym ludziom wydają się bardziej atrakcyjne. Liczba użytkowników elektronicznych papierosów jest bardzo wysoka, szczególnie w grupie nastolatków i młodych dorosłych. Jak wynika z przeprowadzonych badań, odsetek respondentów deklarujących użycie ich kiedykolwiek w życiu kształtuje się na poziomie 38%. Na uwagę zasługują również dane statystyczne pokazujące skalę częstego sięgania po e-papierosy - do regularnego ich używania przyznało się 7% chłopców i 6% dziewcząt. Coraz nowsze badania wykazują, że palenie e-papierosów wbrew powszechnie panującej wśród nastolatków opinii, również jest szkodliwe. Aerozol do e-papierosów, który użytkownicy wdychają, może zawierać szkodliwe substancje, w tym: acetaldehyd, formaldehyd, akroleinę, propanal, nikotynę, aceton, o-metylbenzaldehyd, karcinogenne nitrozaminy. W dalszej kolejności badaniu poddana została częstotliwość sięgania przez uczniów po papierosy. Z deklaracji respondentów wynika, że kontakt z nimi miało 16% ankietowanych, w tym: 10% sięgnęło po nie jednokrotnie, 2% - kilka razy, 1% paliło papierosy wiele razy, natomiast 3% - regularnie/codziennie. Dane te sugerują, że choć liczba młodych palaczy jest mniejsza niż w przeszłości, problem wciąż istnieje, szczególnie w kontekście regularnego używania papierosów. Palenie może być postrzegane przez młodzież jako sposób na redukcję stresu lub nawiązanie relacji z grupą rówieśniczą.

Uzyskane dane pokazują również, że e-papierosy stały się popularną alternatywą dla tradycyjnych papierosów, zwłaszcza wśród młodzieży. Wynika to z postrzegania ich jako mniej

szkodliwych, a także z ich atrakcyjnych form, smaków i aromatów. Warto zwrócić uwagę, że e-papierosy są często promowane jako "zdrowsza" opcja, mimo że mogą prowadzić do uzależnienia od nikotyny. Działania edukacyjne powinny obalać mity na temat ich nieszkodliwości, prezentując wyniki badań dotyczące ich wpływu na zdrowie. Należy także uwzględnić działania regulacyjne, które ograniczają dostępność e-papierosów dla osób niepełnoletnich.

3.2.4. UZALEŻNIENIA BEHAVIORALNE

Problematyka nieprawidłowego korzystania z Internetu i komputera (w tym, nadużywanie) staje się coraz powszechniejszym zagadnieniem. Komputer i Internet oferują szeroki wachlarz aktywności – zarówno prorozwojowych (dostęp do wiedzy), jak i patologicznych (m.in. dostęp do treści pornograficznych). Jedną z najbardziej rozpowszechnionych aktywności, które można wykonywać będąc online, jest granie w gry czy korzystanie z portali społecznościach. Mimo że odpowiedzialne korzystanie z komputera i Internetu, nawet przez dzieci, niesie ze sobą wiele korzyści, to należy jednak zwrócić uwagę na potencjalne zagrożenia wynikające z nadmiernego, pozbawionego kontroli zaangażowania. Poza skrajnymi przykładami niebezpieczeństwa, jakie wiąże się z nielegalnym użytkowaniem Internetu, pozostaje obszar związany z negatywnymi konsekwencjami dla rozwoju psychospołecznego dzieci i młodzieży. Spędzanie coraz większej ilości czasu przed monitorem komputera ma konsekwencje dla zdrowia fizycznego, ale także dla rozwoju emocjonalnego i społecznego. Około 23.5% respondentów przyznało, że straciło poczucie czasu w sieci, co prowadziło do zaniedbania obowiązków. To znacząca grupa, która może wskazywać na początek problematycznego korzystania z Internetu. Z drugiej strony ok. 60% uczniów deklaruje, że nie miało takich doświadczeń, co może świadczyć o większej świadomości w zarządzaniu czasem. Problem ten dotyczy szczególnie osób, które korzystają z Internetu w celach rozrywkowych, takich jak gry czy media społecznościowe. Działania edukacyjne powinny uwzględniać strategie zarządzania czasem ekranowym oraz promowanie zdrowych nawyków cyfrowych. Rodzice i nauczyciele mogą odegrać ważną rolę, pomagając młodzieży wypracować równowagę między życiem online a offline.

Połowa respondentów (50%) podjęła próby ograniczenia korzystania z telefonu, co wskazuje na świadomość potencjalnych problemów związanych z nadmiernym użytkowaniem technologii. W przypadku Internetu podobne działania podejmowało ok. 47 % uczniów. Te wyniki sugerują, że młodzież dostrzega wpływ tych aktywności na swoje życie, jednak nie zawsze ma skuteczne narzędzia do ograniczania czasu spędzanego online. Z kolei brak takich prób wśród pozostałych uczniów może wynikać z niewiedzy o zagrożeniach lub z braku motywacji. Edukacja powinna kłaść nacisk na zarządzanie czasem oraz rozwijanie strategii cyfrowego detoksu. Warto promować równowagę między aktywnościami technologicznymi a innymi formami spędzania czasu.

W ramach badania zapytano uczniów o chęć korzystania z sieci Internet bez przerwy. Większość respondentów (78.93%) odpowiedziała przecząco, co świadczy o świadomości potrzeby równowagi między życiem online a offline. Jednak 7.23% uczniów deklaruje chęć korzystania z Internetu bez przerwy, co może być sygnałem uzależnienia technologicznego. Odpowiedzi te sugerują, że choć większość młodzieży ma zdrowe podejście do korzystania z Internetu, istnieje grupa wymagająca wsparcia w zarządzaniu czasem online. Kluczowe jest rozwijanie umiejętności rozpoznawania momentów, w których czas spędzony w sieci wpływa negatywnie na inne aspekty życia. Programy edukacyjne mogą pomóc w budowaniu świadomości i zachęcać młodzież do podejmowania cyfrowego detoksu.

Młodzi ludzie najczęściej korzystają z urządzeń elektronicznych w celach komunikacyjnych, takich jak komunikatory (78.30%) oraz sprawdzanie poczty e-mail (73.27%). Znaczący odsetek uczniów (66.04%) używa urządzeń do poszukiwania informacji, a 61.95% korzysta z mediów społecznościowych. Dane te sugerują, że technologia odgrywa kluczową rolę w życiu młodzieży, nie tylko jako narzędzie rozrywki, ale także jako źródło informacji i wsparcie w edukacji. Częste korzystanie z urządzeń w celach takich jak zakupy (66.98%) oraz rozrywka (60.69%) wskazuje na wszechstronne zastosowanie technologii. Istotne jest, aby młodzież miała świadomość potencjalnych zagrożeń, takich jak uzależnienia cyfrowe czy cyberzagrożenia. Warto promować zdrowe nawyki technologiczne, w tym zarządzanie czasem ekranowym.

Co interesujące najwięcej uczniów wskazało, że zna osoby uzależnione od telefonu komórkowego (78.91%) oraz Internetu (63.43%). To pokazuje, jak powszechne są uzależnienia cyfrowe wśród młodzieży. Znaczna liczba respondentów wskazuje także na znajomych, którzy są uzależnieni od gier komputerowych (62.09%), co jest istotnym problemem w kontekście młodzieży szkolnej. Takie wyniki mogą wynikać z łatwej dostępności technologii oraz z ich centralnej roli w codziennym życiu

uczniów. Programy edukacyjne i wsparcie psychologiczne powinny obejmować zarządzanie czasem ekranowym oraz rozpoznawanie objawów uzależnień technologicznych.

4. DANE POCHODZĄCE Z INSTYTUCJI POMOCOWYCH ZNAJDUJĄCYCH SIĘ NA TERENIE MIASTA LUBAŃ

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Lubaniu

Udzielona pomoc	2021	2022	2023
Liczba rodzin, którym udzielono pomocy z powodu alkoholizmu	40	33	26
Liczba osób, którym udzielono pomocy z powodu alkoholizmu	61	55	35
Liczba rodzin, którym udzielono pomocy z powodu narkomanii	4	1	4
Liczba osób, którym udzielono pomocy z powodu narkomanii	6	1	4

Komenda Powiatowa Policji w Lubaniu

Rodzaj interwencji	2021	2022	2023
Liczba interwencji związanych z nadużywaniem alkoholu	305	347	370
Liczba interwencji związanych z nadużywaniem narkotyków	95	100	115
Kierujący pojazdami w stanie nietrzeźwości - alkohol	45	40	62
Kierujący pojazdami po użyciu alkoholu	12	17	18
Kierujący pojazdami po zażyciu środków odurzających	39	39	43
Liczba sprawców przemocy będących pod wpływem alkoholu	47	67	17
Liczba sprawców przemocy będących pod wpływem narkotyków	1	0	1

Sąd Rejonowy w Lubaniu (obszar miasta Lubania)

Wydział III Rodzinny i Nieletnich	2021	2022	2023
Liczba orzeczeń zobowiązujących do podjęcia leczenia odwykowego	17	7	16

Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Lubaniu

Podejmowane działania	2021	2022	2023
Liczba osób uzależnionych, z którymi przeprowadzono rozmowy	43	43	27
Liczba członków rodzin osób uzależnionych, z którymi przeprowadzono rozmowy	29	15	18
Liczba osób w stosunku do których podjęto czynności zmierzające do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w placówce leczenia uzależnienia	56	53	50
Liczba osób przebadana przez biegłych sądowych w przedmiocie uzależnienia od alkoholu na wniosek MKRPA	14	20	10
Liczba osób, wobec których wystąpiono do sądu z wnioskiem o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego	10	11	23

Działania MKRPA w związku z procedurą Niebieskiej Karty	2021	2022	2023
Rozmowy przeprowadzone z osobami doznającymi przemocy w rodzinie	9	5	8
Rozmowy przeprowadzone z osobami stosującymi przemoc w rodzinie	19	18	11
Rozmowy przeprowadzone ze świadkami przemocy w rodzinie	1	1	1
Liczba grup roboczych w ramach procedury NK w skład, których wchodziłi członkowie MKRPA	33	34	25

Punkt Konsultacyjny dla Osób i Rodzin z Problemem Uzależnienia oraz Przeciwdziałania Przemocy w Lubaniu

Charakterystyka interesantów Punktu Konsultacyjnego	Liczba osób w 2021 r.	Liczba osób w 2022 r.	Liczba osób w 2023 r.
Osoby z problemem alkoholowym	274	342	326
Dorośli członkowie rodzin osób z problemem alkoholowym (w tym współuzależnione i DDA)	415	538	516
Osoby doznające przemocy w rodzinie	63	63	52
Osoby stosujące przemoc	17	20	30

5. . RYNEK NAPOJÓW ALKOHOLOWYCH NA TERENIE MIASTA LUBAŃ

W roku 2023 wartość alkoholu sprzedanego na terenie miasta Lubania wyniosła łącznie 37 453 522,38 zł, w tym 15 051 734,42 zł o zawartości alkoholu do 4,5% (oraz piwa), 3 773 346,27 zł o zawartości alkoholu od 4,5% do 18% (z wyjątkiem piwa) i 18 628 441,69 zł o zawartości alkoholu powyżej 18%. Są to wartości zadeklarowane w corocznym sprawozdaniu z działalności samorządu gminy w zakresie profilaktyki rozwiązywania problemów alkoholowych KCPU-G1.

Wartości sprzedanego alkoholu na terenie miasta Lubania w latach 2020-2022

Wartość sprzedanego alkoholu na terenie miasta Lubania w zł	2021	2022	2023
Łączna wartość sprzedanego alkoholu	31 330 968,10	36 052 253,23	37 453 522,38
Wartość sprzedanego alkoholu o zawartości do 4,5% oraz piwa	12 598 532,16	14 653 752,78	15 051 734,42
Wartość sprzedanego alkoholu o zawartości od 4,5% do 18% , z wyjątkiem piwa	3 065 222,94	3 473 386,57	3 773 346,27
Wartość sprzedanego alkoholu o zawartości powyżej 18%	15 667 213,00	17 925 113,88	18 628 441,69

W roku 2023 na terenie miasta Lubania znajdowało się łącznie 41 punkty sprzedaży napojów alkoholowych, w tym 28 przeznaczone do spożycia poza miejscem sprzedaży (sklepy) i 13 przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży (lokale gastronomiczne). Na przestrzeni

ostatnich lat liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych utrzymywała się na stosunkowo stałym poziomie: w 2020 roku – 58, w 2021 r. - 55, a w 2022 r. - 54, natomiast w 2023 r. zmalała do 41.

Punkty sprzedaży alkoholu na terenie miasta Lubań	2021	2022	2023
Liczba punktów sprzedaży ogółem	55	54	41
Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży (lokale gastronomiczne)	16	16	13
Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży (sklepy)	39	38	28

Zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych wydawane są przez Burmistrza Miasta Lubań w oparciu o przepisy ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, po uprzednim zaopiniowaniu przez Miejską Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Lubaniu w zakresie zgodności lokalizacji punktu sprzedaży z postanowieniami Uchwały Rady Miasta Lubań nr XLVIII/337/2018 z dnia 29 maja 2018 r. w sprawie ustalenia maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży i poza miejscem sprzedaży oraz zasad usytuowania na terenie Gminy Miejskiej Lubań miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych.

6. ANALIZA SWOT

Jedną z najbardziej powszechnie stosowanych metod i technik służących budowaniu strategii jest analiza SWOT. Analiza SWOT polega na zbadaniu silnych i słabych stron podmiotów działających w sferze polityki społecznej, a następnie ich konfrontacji z szansami i zagrożeniami tkwiącymi w jej bliższym i dalszym otoczeniu. Pozwala oszacować możliwości i potencjał, jakim dysponuje dany podmiot. Grupy czynników w metodzie SWOT są definiowane w następujący sposób:

→ **MOCNE STRONY** (wewnętrzne czynniki pozytywne) to przede wszystkim to, co wyróżnia na tle innych. Są to te dziedziny działalności, które tworzą potencjał i pozytywny wizerunek instytucji.

→ **SLABE STRONY** (wewnętrzne czynniki negatywne) to te aspekty funkcjonowania, które ograniczają sprawność i mogą blokować rozwój instytucji.

→ **SZANSE** (zewnątrze czynniki pozytywne) to wszystkie wydarzenia i procesy w otoczeniu, które tworzą sprzyjające dla instytucji sytuacje. Są to takie kierunki działalności, które mogą przynieść w przyszłości pozytywne, rozwojowe społecznie efekty.

→ **ZAGROŻENIA** (zewnątrze czynniki negatywne) to zbiór możliwych sytuacji i procesów, które mogą tworzyć niekorzystne dla instytucji warunki rozwoju w jego otoczeniu. Zagrożenia są postrzegane jako bariery, utrudnienia i możliwe niebezpieczeństwa dla zakładanych procesów.

MOCNE STRONY	SLABE STRONY
<p>–Funkcjonowanie Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Lubaniu, Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie, Punktu Konsultacyjnego dla Osób z Problemem Uzależnienia oraz Przeciwdziałania Przemocy oraz Ośrodka Wsparcia Dziennego.</p>	<p>–Stosunkowo wysoka liczba odnotowanych przestępstw narkotykowych. –Wzrost sprzedanego alkoholu na przestrzeni ostatnich lat w mieście Lubań. –Wysoka liczba osób kierujących pojazdem po użyciu alkoholu. –Spożywanie alkoholu przez osoby nieletnie. –Łatwy dostęp do substancji psychoaktywnych tj. narkotyki/dopalacze na terenie Miasta. –Niska świadomość rodziców na temat</p>

<ul style="list-style-type: none"> –Stosunkowo mały odsetek uczniów deklarujących sięgnięcie po substancje psychoaktywne inne niż alkohol. –Bogata oferta zajęć dla dzieci i młodzieży oparta na programach edukacyjno – profilaktycznych. –Niewielki odsetek rodzin korzystających z pomocy i wsparcia MOPS z powodu narkomanii oraz alkoholizmu. –Funkcjonowanie Uniwersytetu Trzeciego Wieku. – Stałe monitorowanie problemów uzależnień na terenie miasta Lubią. 	<ul style="list-style-type: none"> spożywania alkoholu przez dzieci i młodzież. –Brak Poradni Uzależnień. –Niska świadomość społeczna w zakresie uzależnień behawioralnych.
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> –Dostęp mieszkańców do informacji na temat możliwych form pomocy w przypadku problemów uzależnień i przemocy. –Wzrost zainteresowania zdrowym stylem życia. – Czynny udział i przynależność do grup społecznych. –Szeroka oferta szkoleń podnosząca kompetencje zawodowe osób pracujących z osobami uzależnionymi. –Wdrażanie skutecznych planów pomocowych w stosunku do osób i rodzin borykających się z problemami uzależnień. –Wysoka świadomość społeczna na temat negatywnych konsekwencji wynikających z uzależnień. –Rozwijająca się współpraca międzyinstytucjonalna. –Środowiska wolne od uzależnień. –Wyższy poziom poczucia bezpieczeństwa. –Wyższa jakość życia mieszkańców. 	<ul style="list-style-type: none"> –Dziedziczenie marginalizacji i wykluczenia społecznego. –Narastanie zjawiska wyuczonej bezradności. –Zagrożenie wykluczeniem społecznym osób uzależnionych. –Podejmowanie zachowań ryzykownych przez dzieci i młodzież. –Zagrożenie problemem uzależnień wśród dzieci i młodzieży. –Rozpad więzi rodzinnych. –Spadek wieku inicjacji alkoholowej uczniów. –Łatwy dostęp do substancji psychoaktywnych. –Promowane medialnie środki odurzające, –Presja rówieśnicza. –Wzrastające spożycie napojów alkoholowych przez osoby nieletnie. –Niewielka wiedza na temat negatywnych skutków zażywania substancji psychoaktywnych wśród młodzieży. –Wzrost liczby osób uzależnionych od czynności/zachowań mających destrukcyjny wpływ na życie.

7. CELE, ZADANIA, REALIZATORZY PROGRAMU

Celem głównym Programu jest:

Ograniczenie zdrowotnych i społecznych skutków wynikających z nadużywania alkoholu i zażywania substancji psychoaktywnych oraz podniesienie poziomu wiedzy mieszkańców w zakresie szkodliwości ich używania.

Cel będzie realizowany w następujących obszarach:

- A. Edukacja, profilaktyka i prewencja.
- B. Terapia i rehabilitacja i integracja
- C. Monitoring.

Cele szczegółowe Programu postawione na podstawie zidentyfikowanych problemów:

A. Edukacja, profilaktyka i prewencja.

A 1. Ograniczenie dostępności napojów alkoholowych oraz substancji psychoaktywnych dla dzieci i młodzieży.

A 2. Zminimalizowanie liczby interwencji podejmowanych wobec osób pod wpływem alkoholu.

A 3. Ograniczanie spożywania alkoholu oraz zażywania substancji psychoaktywnych zarówno przez dzieci i młodzież oraz dorosłych mieszkańców miasta Lubią.

A 4. Opóźnienie wieku inicjacji alkoholowej przez dzieci i młodzież.

A 5. Promowanie wiedzy odnośnie negatywnych skutków spożywania alkoholu i narkotyków, a także udostępnianie informacji na temat możliwości uzyskania wsparcia.

Lp.	Zadanie	Wskaźnik	Realizatorzy
1.	Realizacja programów edukacyjnych, profilaktycznych dla dzieci i młodzieży z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy, promocji zdrowia, w tym psychicznego, ze szczególnym uwzględnieniem programów rekomendowanych.	–Liczba zorganizowanych programów profilaktycznych. –Liczba uczestników programów.	Urząd Miasta Lubią, Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, placówki oświatowe, Ośrodek Wsparcia Dziennego, organizacje pozarządowe.
2.	Organizacja czasu wolnego dla dzieci i młodzieży poprzez prowadzenie pozalekcyjnych zajęć dla dzieci i młodzieży, w tym zajęć sportowych opartych na programach wspierających prawidłowy rozwój dziecka z elementami profilaktyki uzależnień oraz promowanie udziału w tych zajęciach w społeczności lokalnej.	–Liczba dostępnych miejsc spędzania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży. –Liczba działań podjętych w celu promowania udziału w alternatywnych formach spędzania czasu wolnego.	Urząd Miasta Lubią, Ośrodek Wsparcia Dziennego, organizacje pozarządowe, placówki oświatowe, Miejski Dom Kultury, Miejska i Powiatowa Biblioteka Publiczna im. Marii Konopnickiej w Lubaniu.
3.	Organizacja wypoczynku letniego dla dzieci i młodzieży opartego na programach wspierających prawidłowy rozwój dziecka z elementami profilaktyki uzależnień	–Liczba ofert wypoczynku letniego –Liczba uczestników	Urząd Miasta Lubią, organizacje pozarządowe, Miejski Dom Kultury, Miejska i Powiatowa Biblioteka Publiczna, Ośrodek Wsparcia Dziennego, Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji
4.	Edukacja rodziców w zakresie profilaktyki uzależnień, ze szczególnym uwzględnieniem używania alkoholu i substancji psychoaktywnych przez dzieci i młodzież oraz przeciwdziałania przemocy	–Liczba zorganizowanych/ dofinansowanych szkoleń/warsztatów/ edukacyjnych –Liczba uczestników.	Urząd Miasta Lubią, Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, placówki oświatowe, organizacje pozarządowe.
5.	Kształcenie personelu medycznego w zakresie umiejętności rozpoznawania wzorów picia i podejmowania interwencji wobec pacjentów pijących ryzykownie i szkodliwie	–Liczba zorganizowanych szkoleń –Liczba uczestników	Urząd Miasta Lubią, placówki medyczne.
6.	Uczestnictwo w regionalnych i ogólnopolskich kampaniach edukacyjnych obejmujących zagadnienia związane z profilaktyką uzależnień oraz	–Liczba kampanii, w których brało udział miasto Lubią. –Szacunkowa liczba odbiorców kampanii	Urząd Miasta Lubią, Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,

	przeciwdziałaniem przemocy		placówki oświatowe, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Komenda Powiatowa Policji, placówki służby zdrowia.
7.	Organizacja szkoleń z zakresu FAS, FASD	–Liczba zorganizowanych szkoleń –Liczba uczestników	Urząd Miasta Lubań
8.	Popularyzowanie informacji nt. uzależnień, w tym uzależnień behawioralnych, promocja zdrowia psychicznego, przeciwdziałania przemocy oraz instytucji pomocowych w społeczności lokalnej	–Liczba materiałów informacyjno-edukacyjnych –Liczba odbiorców –Liczba podmiotów współpracujących	Urząd Miasta Lubań, Punkt Konsultacyjny, Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, instytucje pomocowe na terenie miasta Lubań, lokalne media, jednostki Gminy Miejskiej Lubań, instytucje kultury
9.	Współpraca międzyinstytucjonalna w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom, przemocy, promocji zdrowia i propagowania życia w trzeźwości	–Liczba działań podjętych we współpracy międzyinstytucjonalnej	Urząd Miasta Lubań, instytucje pomocowe, organizacje pozarządowe
10.	Edukacja i wspieranie wszelkich form podnoszenia kompetencji zawodowych osób uczestniczących w realizacji zadań z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy	–Liczba wydarzeń (w tym szkoleń) podnoszących kompetencje zawodowe osób realizujących zadania programowe. –Liczba uczestników.	Urząd Miasta Lubań, Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Lubaniu, Zespół Interdyscyplinarny
11.	Prowadzenie działań edukacyjno - informacyjnych dla sprzedawców napojów alkoholowych	–Liczba przeprowadzonych działań edukacyjno - informacyjnych dla sprzedawców –Liczba wydanych materiałów informacyjnych (ulotek).	Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Urząd Miasta Lubań.
12.	Prowadzenie kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych w zakresie przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych, a w szczególności sprzedaży alkoholu nieletnim.	–Liczba przeprowadzonych kontroli punktów sprzedaży i podawania napojów alkoholowych.	Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Urząd Miasta Lubań.
13.	Podejmowanie działań pokontrolnych, a w razie konieczności interwencyjnych w stosunku do podmiotów prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych.	–Liczba wydanych zaleceń pokontrolnych. –Liczba wszczętych postępowań mandatowych przez KPP w związku z kontrolami.	Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Urząd Miasta Lubań, KPP w Lubaniu.
14.	Opiniowanie wniosków związanych z wydawaniem zezwoleń na sprzedaż napojów	–Liczba wydanych opinii (postanowień) o lokalizacji punktu sprzedaży.	Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów

alkoholowych w zakresie zgodności lokalizacji punktu sprzedaży z przepisami prawa miejscowego.		Alkoholowych.
--	--	---------------

B. Terapia i rehabilitacja i integracja.

B 1. Przeciwdziałanie przemocy poprzez polepszenie efektywności systemu wsparcia dla osób dotkniętych przemocą.

B 2. Poprawa dostępności i jakości usług terapeutycznych i rehabilitacyjnych dla rodzin i osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków.

B 3. Unowocześnienie i ulepszenie systemu motywowania do podjęcia i kontynuowania leczenia odwykowego osób uzależnionych od alkoholu/narkotyków.

B 4. Aktywizacja społeczno - zawodowa osób uzależnionych od alkoholu/narkotyków w środowisku lokalnym.

B 5. Integracja dzieci z rodzin dotkniętych problemem uzależnienia z lokalną społecznością

Lp	Zadanie	Wskaźnik	Realizatorzy
1.	Podjęcie czynności zmierzających do podjęcia leczenia odwykowego przez osoby zgłoszone do Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych: przyjmowanie i rejestrowanie zgłoszeń w sprawie leczenia odwykowego, przeprowadzanie rozmów w sprawach osób nadużywających alkoholu, motywowanie osób uzależnionych od alkoholu do podjęcia leczenia odwykowego.	–Liczba zgłoszeń w sprawie leczenia odwykowego. –Liczba osób, z którymi członkowie MKRPA przeprowadzili rozmowy interwencyjno-motywuujące do podjęcia leczenia odwykowego. –Liczba osób zmotywowanych do dobrowolnego leczenia odwykowego.	Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Urząd Miasta Lubania.
2.	Podjęcie czynności zmierzających do orzeczenia wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu: zlecenie przeprowadzania badań przez zespół biegłych w przedmiocie uzależnienia od alkoholu, kierowanie wniosków do sądu o nałożenie obowiązku leczenia w zakładzie lecznictwa odwykowego, wnoszenie środków odwoławczych od orzeczeń sądów I instancji w sprawach o zobowiązanie do leczenia, występowanie członków Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w charakterze strony przed sądem w sprawach o leczenie odwykowe, zakładanie „Niebieskich Kart” i przekazywanie ich do Zespołu Interdyscyplinarnego, powiadomienie Komendy Powiatowej Policji lub prokuratury o podejrzeniu stosowania przemocy.	–Liczba osób skierowanych na badanie przez biegłego i liczba wydanych opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu. –Liczba wniosków wniesionych do sądu w sprawie orzeczenia obowiązku leczenia odwykowego. –Liczba założonych „Niebieskich Kart”.	Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

3.	Zapewnienie prawidłowego funkcjonowania Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Lubaniu poprzez zakup niezbędnego sprzętu, wyposażenia, materiałów oraz finansowanie wszelkich form podnoszenia kompetencji członków MKRPA	–Liczba zakupionego sprzętu/wyposażenia/materiałów –Liczba członków MKRPA podnoszących kompetencje zawodowe	Urząd Miasta Lubań, Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
4.	Tworzenie warunków sprzyjających integracji społecznej osób uzależnionych i członkom ich rodzin poprzez wspieranie stowarzyszeń abstynenckich, grup wsparcia, grup samopomocowych dla osób uzależnionych oraz współuzależnionych oraz osób dotkniętych przemocą w rodzinie.	–Liczba osób uczestniczących w spotkaniach integracyjnych –Liczba miejsc zapewniających integrację	Urząd Miasta Lubań, Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, organizacje pozarządowe.
5.	Zapewnienie specjalistycznych konsultacji i poradnictwa oraz organizacja zajęć grupowych o charakterze edukacyjno – rozwojowym w ramach Punktu Konsultacyjnego dla Osób i Rodzin z Problemem Uzależnienia oraz Przeciwdziałania Przemocy w Lubaniu poprzez stałe dyżury: psychologa/specjalisty ds przeciwdziałania przemocy/ specjalisty psychoterapii uzależnień, instruktorów, radcy prawnego, konsultanta	–Liczba osób objętych poradnictwem specjalistycznym (prawne i psychologiczne). –Liczba udzielonych porad.	Urząd Miasta Lubań, Punkt Konsultacyjny dla Osób z Problemem Uzależnienia oraz Przeciwdziałania Przemocy w Lubaniu.
6.	Zapewnienie warunków niezbędnych do prawidłowego funkcjonowania Punktu Konsultacyjnego dla Osób i Rodzin z Problemem Uzależnienia oraz Przeciwdziałania Przemocy w Lubaniu, w tym zapewnienie niezbędnego sprzętu, wyposażenia i materiałów	–Kwota doposażenia Punktu w sprzęt, materiały niezbędne do zapewnienia realizacji zadań Programu. –Ilość zakupionego sprzętu, materiałów i innych niezbędnych do realizacji zadań rzeczy.	Urząd Miasta Lubań.
7.	Zapewnienie dzieciom z rodzin dotkniętych uzależnieniem specjalistycznej pomocy i integracji z lokalną społecznością służącej poprawie jakości ich życia oraz warunków sprzyjających ich rozwojowi	–Liczba podjętych działań – Liczba uczestników	Urząd Miasta Lubań, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Lubaniu Ośrodek Wsparcia Dziennego w Lubaniu, organizacje pozarządowe

C. Monitoring.

C 1. Systematyczna ocena stanu zagrożenia problemem alkoholowym i narkotykowym na terenie miasta Lubań.

L.p.	Zadanie	Wskaźnik	Realizatorzy
1.	Współpraca międzyinstytucjonalna w zakresie wymiany informacji niezbędnych do oceny stopnia wykonania i skuteczności Programu	–Liczba instytucji współpracujących w ramach realizacji Programu –Liczba działań podjętych we współpracy międzyinstytucjonalnej.	Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Komenda Powiatowa Policji, placówki oświatowe, Punkt Konsultacyjny dla Osób

			z Problemem Uzależnienia oraz Przeciwdziałania Przemocy w Lubaniu, Ośrodek Wsparcia Dziennego, Zespół Interdyscyplinarny w Lubaniu, Straż Miejska w Lubaniu, Sąd Rejonowy w Lubaniu, Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej SR w Lubaniu
2.	Diagnozowanie i stałe monitorowanie problemów uzależnień od substancji psychoaktywnych oraz uzależnień behawioralnych na terenie Miasta.	–Liczba osób objętych badaniem ilościowym i/lub jakościowym w ramach diagnozy społecznej. –Liczba przeprowadzonych diagnoz.	Urząd Miasta Lubań przy współpracy z pozostałymi realizatorami Programu.

8. ZASADY WYNAGRADZANIA CZŁONKÓW KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH W LUBANIU

1. Za pracę obejmującą zakres działań wynikających z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi członkowie Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Lubaniu otrzymują wynagrodzenie w wysokości 10% minimalnego wynagrodzenia za pracę w 2025 roku określonego w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 12 września 2024 r. w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz wysokości minimalnej stawki godzinowej w 2025 roku (Dz. U. z 2024, poz. 1362) za każdorazowy udział w pracach Komisji, obejmujących:

- uczestniczenie w posiedzeniach Komisji,
- uczestniczenie w posiedzeniu w sprawie postępowań o leczenie odwykowego Komisji, w tym przeprowadzanie rozmów z osobami uzależnionymi i orzekanie o obowiązku leczenia,
- uczestniczenie w wizji lokalnej w związku z koniecznością zaopiniowania zgodności punktu sprzedaży napojów alkoholowych z postanowieniami uchwał Rady Miasta Lubań
- przeprowadzanie kontroli w punktach sprzedaży napojów alkoholowych, w zakresie przestrzegania przepisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz przedmiotowych uchwał Rady Miasta Lubań,

oraz wynagrodzenie w wysokości 1% minimalnego wynagrodzenia za pracę w 2025 r. za udział członka komisji w pracach grupy diagnostyczno - pomocowej powołanej w ramach procedury Niebieskiej Karty.

2. Wynagrodzenie dla członków Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wypłacane będzie na podstawie miesięcznego zestawienia udziału w pracach Komisji, o których mowa w pkt. 1 oraz list obecności potwierdzonych przez Przewodniczącego Komisji, a w przypadku udziału w grupach diagnostyczno – pomocowych przez Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego.

9. MONITORING I EWALUACJA PROGRAMU

Ewaluacja - Jej celem jest oszacowanie stopnia osiągnięcia zakładanych celów i rezultatów. Wyniki ewaluacji okresowej służą również ewentualnym modyfikacjom dokumentów programowych.

Cele badawcze ewaluacji Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii powinny opierać się na:

1. Ocenie procesu realizacji działań i osiągniętych efektów Programu,
2. Ocenie wdrażania i zarządzania Programem, w tym współpracy interdyscyplinarnej,
3. Opracowaniu rekomendacji do stworzenia kontynuacji Programu.

Zgodnie z art. 4¹ ust. 2b ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi Pełnomocnik Burmistrza ds. uzależnień i patologii społecznych, sporządzi zbiorczy raport z realizacji Programu, który zostanie przedłożony Radzie Miasta do 30 czerwca roku następnego, którego raport dotyczy.

10. ADRESACI PROGRAMU

Program adresowany jest do ogółu mieszkańców miasta Lubań, z wyszczególnieniem konsumentów napojów alkoholowych, osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków, osób pijących szkodliwie i ryzykownie, rodzin i najbliższego otoczenia osób uzależnionych od alkoholu oraz narkotyków, dzieci i młodzieży szkolnej oraz przedstawiciele służb, instytucji, organizacji pozarządowych działających na rzecz rozwiązywania problemów uzależnień.

11. REALIZACJA MIEJSKIEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII NA 2025 ROK

1. Na podstawie art. 4¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi realizację Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Lubaniu na 2025 rok powierza się Pełnomocnikowi Burmistrza ds. uzależnień i patologii społecznej we współpracy z Miejską Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Lubaniu.
2. Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Lubaniu na 2025 rok realizowany będzie od 1 stycznia do 31 grudnia 2025 r.

12. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA I POSTANOWIENIA KOŃCOWE

1. Źródłem finansowania działań podejmowanych w związku z realizacją zadań Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2025 są dochody własne Miasta uzyskane z wpływów z tytułu wydanych zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych i są ujęte w budżecie miasta Lubań w dziale 851 „Ochrona Zdrowia”, rozdział 85153 – przeciwdziałanie narkomanii oraz rozdział 85154 – przeciwdziałanie alkoholizmowi.
2. Środki niewykorzystane w 2024 r. przeznaczone są na realizację Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2025 r.
3. Zakres zadań ujętych w Programie może być zweryfikowany ze względu na wysokość środków finansowych przeznaczonych na ich realizację oraz ze względu na bieżące zapotrzebowanie z zakresu działań profilaktycznych skierowanych do lokalnej społeczności.